

AU Aarhus/Herning

Sommereksamen 2023

Ordinær eksamen

Skriftlig prøve i: 46020DE009 – Erhvervsret, HD 1. del

Eksamensdag: tirsdag d. 6. juni

Varighed: 4 timer

Hjælpemidler: Alle skriftlige hjælpemidler

Vejledende vægtning:

Opgave 1: 40 %

Opgave 2: 30 %

Opgave 3: 30 %

Den angivne vægtning er vejledende og har alene til formål at angive, hvordan eksaminanderne kan disponere eksamenstiden.

Opgave 1

Vincent Henriksen har de seneste 25 år drevet entreprenørvirksomhed i Ringkøbing. Han har i alle årene oplevet overskud og har derfor en solid egenkapital. I løbet af foråret 2023 opstår følgende problemer, som han ønsker du skal løse.

Hændelse 1: Vincent Henriksen bliver 60 år den 17. februar 2023. I den anledning vil han give sig selv en fødselsdagsgave af den helt store slags. Vincent Henriksen har altid været glad for gamle (vintage) sportsvogne. Den 6. februar så han en annonce i bladet Veteran-Posten, hvor hypnotisør Bjarke Hylleberg i Silkeborg ønskede at sælge sin røde cabriolet Morgan Plus 8, årgang 1977, for 375.000 kr. Bilen har kørt 84.000 km og er venstrestyret og med sort læderindtræk, er desuden veteransynet i 2018 og holder syn til 2027. Er på gamle, sorte danske nummerplader.

Det var lige en bil for Vincent Henriksen, så han ringede straks til Bjarke Hylleberg, og aftalen blev den, at Vincent Henriksen den 10. februar skulle komme til Silkeborg for at se på bilen. Vincent Henriksen beså bilen, startede den og kørte en prøvetur på ca. 20 km. Bilen kørte godt, startede straks, og motoren spandt. Vincent ønskede, at Bjarke skulle give 1 års garanti på bilens motor, hvilket Bjarke afslog, men accepterede så et prisnedslag på 20.000 kr. Aftale blev herefter indgået til en pris af 355.000 kr., hvilket beløb Vincent straks betalte. Herefter kørte Vincent en del småture i bilen uden problemer.

Den 26. marts skulle Vincent deltage i et veteranbilløb, Ringkøbing Fjord Rundt (ikke at forveksle med Ringkøbingløbet). Efter ca. 50 kilometers kørsel gik bilen i stå, og det var umuligt at starte motoren. Falck transporterede bilen til et specialværksted i landsbyen Kloster. En mekaniker her konstaterede, efter grundige undersøgelser, at bilen måtte have stået under saltvand i kortere eller længere tid, og udtalte, at den motor aldrig ville kunne komme til at køre tilfredsstillende.

Vincent Henriksen rettede straks samme dag (26. marts) henvendelse til Bjarke Hylleberg, som frimodigt fortalte, at bilen i forbindelse med ombordkørsel på færgen til Fur den 3. januar 2023 var faldet i vandet. Falck fik den halet op af færgelejet inden for et par timer og herefter kørt på værksted i Silkeborg. Værkstedet i Silkeborg forsøgte at udbedre vandskaderne (saltvands indtrængen), men meddelte Bjarke, at ”hvis de var ham, ville de skille sig af med bilen hurtigst muligt, fordi den motor ikke ville holde længe”.

Vincent Henriksen var noget chokeret over dette og meddelte Bjarke, at han lige ville overveje sin stilling og så vende tilbage, og måske også tale med sin advokat.

Efter veloverstået påskeferie skrev Vincent Henriksen den 11. april til Bjarke, at han ønskede at tilbagelevere bilen og samtidig få sine penge retur. Bjarke Hylleberg mailede straks samme dag retur til Vincent Henriksen, at han afviste begge krav, dels fordi Vincent havde undersøgt bilen, og dels fordi Vincent havde klaget alt for sent.

1.1. Giv en begrundet redegørelse for, hvorledes konflikten mellem sælger og køber bør løses.

Hændelse 2: Vincent Henriksens kone, Eva-Elisabeth Henriksen, har gennem de seneste 20 år skabt et osteimperium. Hun ejer 21 osteforretninger i Jylland, de fleste er placeret i store jyske byer. Hovedkontoret med administration og lagerfaciliteter ligger i Ringkøbing.

Den 13. marts bestilte Eva-Elisabeth 500 kilo ost hos ostefabrikken KAROLINE OST, som driver fabrik i Brabrand ved Aarhus. De 500 kilo fordelte sig således: 300 kilo Esrom ost og 200 kilo Danbo ost med tør skorpe. Pris i alt kr. 22.500. Levering 27. marts 2023. Netto kontant - elektronisk

overførsel - ved ankomst. Transportklausul: CF Ringkøbing. Danske Fragtmænd stod for transporten, og KAROLINE OST kørte selv ostene ind til fragtmanshallen i Aarhus.

Ostene nåede frem til Ringkøbing i rette tid, men de 300 kilo Esrom blev ødelagt under transporten, fordi flere mus var med i lastbilen, og stort set alle disse oste havde spor af mus, både bid og ekskrementer. De resterende 200 kilo Danbo var tørret ind, fordi en medarbejder på mejeriet havde glemte at forsyne disse oste med en beskyttende skorpe. Samtlige 500 kilo var altså ikke egnet til videresalg.

Samme dag som ostene ankom til Ringkøbing, klagede Eva-Elisabeth over ostene til KAROLINE OST og meddelte, at hun ikke ville betale, og tillod sig straks at returnere alle ostene til mejeriet, ligesom hun forbeholdt sig at gøre erstatningsansvar gældende. KAROLINE OST afviste Eva-Elisabeths krav og forlangte betaling straks.

1.2. Giv en begrundet redegørelse for, hvorledes konflikten mellem sælger og køber bør løses.

Hændelse 3: Tæt på Ringkøbing ligger landsbyen Velling. I Velling ligger en lille dyrepark, som ejes af slagteriarbejder Johan Pedersen. Parken drives sammen med hustruen Inger. Parken har kun åbent lørdage, søndage og helligdage, og adgangsbillet koster 50 kr. for voksne og 25 kr. for børn. I parken er der primært fredelige legedyr som ponyer, kaniner etc., men der er dog også én løve, én giraf og to sibiriske bjørne.

Vincent Henriksens to mindste børn, 11-årige Alice og 12-årige John får af deres moder, Eva-Elisabeth, lov til lørdag den 8. april at cykle de 8 kilometer ud til dyreparken, ligesom de får penge med til billetter og indkøb af makaroni. De ankommer allerede ved 8-tiden om morgenen, men ingen personer er til stede, og porten ind til dyreparken er åben, så børnene går ind.

Klokken ca. 8.30 står Alice ved buret med de to sibiriske bjørne. Alice stiller sig midt for buret og begynder at fodre den mindste af bjørnene med makaroni. Så snart bjørnen har fat i et stykke makaroni, slipper Alice stykket, og hun har ikke på noget tidspunkt hånden inden for tremmerne, men er ganske tæt på buret. Pludselig griber den store bjørn fat i Alices højre hånd og arm, og bjørnen trækker hele armen ind i buret og bider armen af helt oppe ved skulderen.

Kort efter ulykken kommer politiet til stede og konstaterer, at bjørneanlægget ikke er godkendt.

Johan Pedersen mener - af flere årsager - ikke, han kan gøres ansvarlig, og er af den opfattelse, at det må være Alice selv og moderen, som må bære ansvaret, mens Vincent Henriksen mener, at Johan Pedersen skal betale fuld erstatning. Ingen af de involverede parter har tegnet forsikring.

1.3. Du bedes give en begrundet redegørelse for, hvorledes konflikten bør afgøres.

Hændelse 4: Vincent Henriksen har også en 24-årig datter, Viola Marie, som læser litteratur på Aarhus Universitet. Det går rigtig godt med studierne, og i efteråret 2022 ser hun en annonce i ”Bladet for litteraturvidenskab” med følgende indhold:

”Forlaget Golden Valley stiller følgende videnskabelige prisopgave: ”Beskriv, hvordan forskellige køn oplever museumsbesøg.” Bedste besvarelse belønnes med 250.000,00 kr. Dommerkomiteen består af 3 litteraturprofessorer. Afleveringsfrist 1. april 2023 ”.

Viola Marie beslutter sig for at skrive en afhandling, som hun afleverer den 25. marts 2023. Viola Maries lillebror, Claus Thomas, der læser jura på første år, driller lillesøsteren med, at annoncen ikke er et bindende tilbud, men kun en opfordring til at gøre tilbud, og Claus Thomas forklarer Viola Marie den juridiske forskel på de to begreber. Så Claus Thomas konkluderer, at det har været tidspilde at skrive afhandlingen.

1.4. Du bedes begrundet tage stilling til, hvorledes en sådan annonce skal opfattes, 1) som en opfordring til at gøre tilbud eller 2) som et tilbud.

Opgave 2

Restauratør Morten Mortensen, Skjern havde på grund af coronanedlukninger i løbet af de seneste 2 ½ år fået sin økonomi delvist ødelagt. Den dårlige økonomi skyldtes ikke alene coronaen, men også at Morten Mortensen var en levemand og festabe. I løbet af foråret 2023 kom han ud for følgende uheldige hændelse, som du begrundet bedes finde en juridisk løsning på.

Hændelse 1: Morten Mortensen havde altid ønsket sig en autocamper. Den 20. november 2022 var han på besøg hos CAMPINGHUSET i Silkeborg, som ejes af Erik Eriksen. Morten forelskede sig lynhurtigt i autocamperen fra VW, Grand California, til en pris af 850.000 kr. Morten havde netop arvet 900.000 kr. fra sin bedstefar, og Morten måtte straks bruge disse penge. Han overførte derfor straks de 850.000 kr. i betaling for autocamperen via sin bank, men Morten og Erik aftalte, at autocamperen skulle blive i Eriks udstilling frem til påsken 2023, dels fordi Erik gerne ville kunne fremvise den fine autocamper for kunder, dels fordi Morten ikke havde brug for autocamperen før påsken 2023, og autocamperen skulle derfor også først indregistreres op til påsken 2023.

I januar måned kunne Morten konstatere, at året 2022 havde været et dårligt år rent forretningsmæssigt, og nogle af hans kreditorer var noget aggressive, og Morten var derfor bekymret for, om nogle af kreditorerne ville foretage udlæg i autocamperen. Han aftalte derfor den 2. februar 2023 med Erik Eriksen, at de skulle lave en fiktiv købsaftale, hvoraf fremgik, at autocamperen nu tilhørte Erik Eriksen. Eriksen betalte ingen købesum.

Den 10. februar besøger Carsten Carstensen CAMPINGHUSET og forelsker sig straks i autocamperen og spørger derfor Erik Eriksen, hvad prisen er på autocamperen. Eriksen oplyser, at autocamperen oprindeligt havde kostet 850.000 kr., men på grund af kraftige prisstigninger er prisen nu 950.000 kr. Erik fremviser også købsaftalen af 2. februar mellem Morten og Erik. Carsten erklærer sig herefter villig til og at betale 950.000 kr. Erik bliver fristet over evne og sælger autocamperen til Carsten, som betaler og afhenter autocamperen den 15. februar.

Onsdag den 29. marts kommer Morten på besøg i CAMPINGHUSET for - med Erik Eriksen - nærmere at aftale det praktiske vedrørende indregistrering, tegning af forsikring og afhentning af autocamperen, senest lørdag før Palmesøndag, den 1. april 2023.

Erik Eriksen må straks ”krybe til korset” og indrømme, at han har solgt autocamperen til Carsten Carstensen. Morten bliver rasende og meddeler straks Erik Eriksen, at han og Carsten Carstensen vil høre fra Mortens advokat. Advokaten anmoder Carsten om straks at tilbagelevere autocamperen til Morten Mortensen.

2.1. Du bedes begrundet tage stilling til, hvem der er rette ejer af autocamperen.

2.2. Hvordan ville Morten Mortensens retsforfølgende kreditorer være stillet, hvis de i fogedretten havde foretaget udlæg i autocamperen den 5. februar 2023.

Opgave 3

For at rette op på sin skrantende økonomi overvejede Morten Mortensen at sælge sin private fiskerbåd, ”Louise”, der lå i Stauning Havn tæt på Skjern. Båden anvendte han sædvanligvis til mindre fisketure i weekender med familie og venner. Torsdag d. 30 marts kl. 08:00 kørte Morten derfor til Stauning Havn for at fotografere båden med henblik på at sætte den til salg på dba.dk (Den Blå Avis).

Da Morten ankom til havnen, opdagede han til sin overraskelse, at båden var brændt og sunket samme morgen. Undersøgelser viste, at årsagen til branden var en elektrisk defekt i et elektronisk

navigationssystem, som Morten havde installeret på båden weekenden før. Navigationssystemet var blevet tilsluttet bådens 12 volt batteri, men på grund af en fabrikationsfejl i navigationssystemets elektronik, skete der en kortslutning, der over nogle dage udviklede sig til en egentlig brand. Morten havde installeret anlægget korrekt, og havde ikke haft mulighed for at opdage defekten.

Morten rettede nu henvendelse til sælgeren af navigationsanlægget, Stauning Havn Skibsproviantering ApS, og krævede købesummen for navigationsanlægget retur, kr. 10.000 samt erstatning for båden, kr. 300.000, som ubestridt var bådens værdi på markedet.

Sælgeren, Stauning Havn Skibsproviantering ApS, kunne godt se problemet, og tilbød derfor straks Morten at han kunne få sine penge retur for navigationsanlægget. Med hensyn til skaden på båden, henviste man Morten til at rette henvendelse til producenten, NavigationStar i København.

Morten skrev derfor til NavigationStar og krævede de 300.000 kr. i erstatning. NavigationStar meddelte imidlertid kort Morten, at selv om de anerkendte, at produktet var defekt, og at båden var 300.000 kr. værd, måtte de desværre afvise Mortens krav, dels fordi det ikke var NavigationStar, der havde solgt systemet til Morten, dels fordi navigationssystemet var solgt til Stauning Havn Skibsproviantering ApS helt tilbage i 2018, hvorfor der under alle omstændigheder ikke længere kunne rettes noget krav mod NavigationStar.

Stauning Havn Skibsproviantering ApS bekræftede, at man havde købt navigationssystemet af NavigationStar helt tilbage i 2018. Det havde stået på en hylde i næsten 5 år, før det blev solgt til Morten.

3.1. Du bedes begrundet tage stilling til, om Morten kan rette et krav mod NavigationStar.